

Työ- ja elinkeinoministeriö

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI JOKAMIEHEN OIKEUDEN
NOJALLA LUONNONTUOTTEITA KERÄÄVIEN ULKOMAALAISTEN OIKEUDELLISESTA ASEMASTA**

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on ollut mahdollisuus vaikuttaa hallituksen esityksen luonnokseen sen valmisteluvaiheessa, jolloin ministeriö on antanut asiaan liittyvät yksityiskohtaiset kommenttinsa.

Hallituksen esityksen luonnoksen mukaan lain tavoitteena on parantaa luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellista asemaa ja tasapuolistaa luonnontuotealan yritysten kilpailumahdollisuuksia. Sosiaali- ja terveysministeriön näkemyksen mukaan esitys todennäköisesti käytännössä vahvistaisi jonkin verran luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeuksien toteutumista, vaikka laissa ehdotetut sanktiot säännösten rikkomisesta ovatkin sangen lieviä. Esitysluonnoksen 6 ja 7 §:ssä on useita kohtia, joiden valvominen on vaikeaa, mikä voi käytännössä heikentää lain toivottuja vaikutuksia.

Luonnontuotteiden poimintaan muodostuneista, muusta ulkomaisen työvoiman käytöstä poikkeavista järjestelyistä huolimatta, sosiaali- ja terveysministeriö suhtautuu pidättyvästi vain joidenkin hyvin tarkkaan rajattujen toimialojen tai yrittäjä- tai työntekijäryhmien erillissäätelyyn. Ulkomaisen työvoiman oikeudellisen aseman parantamisessa tulisi pyrkiä sellaiseen yhdenmukaiseen sääntelyyn, jolla voitaisiin parantaa kaiken ulkomaisen työvoiman asemaa ja olosuhteita. Tämä on tärkeää myös sen johdosta, että kaikkia toimialoja kohdeltaisiin lainsäädännössä yhdenmukaisesti.

Mikäli asiassa kuitenkin päädytään erillislainsäädäntöön hallituksen esityksen luonnoksen mukaisesti, kiinnittää sosiaali- ja terveysministeriö huomiota seuraaviin seikkoihin. Luonnoksen mukaan lain noudattamisen valvonta kuuluisi työsuojeluviranomaiselle, siltä osin kuin se ei kuulu muun toimivaltaisen viranomaisen vastuulle. Luonnontuotteiden kerääjien ansioiden maksamisen valvonta soveltuisi sosiaali- ja terveysministeriön käsityksen mukaan paremmin työ- ja elinkeinotoimiston tehtäväksi. Toimivalta- ja tulkintaongelmien välttämiseksi olisi esityksen perusteluissa hyvä kuvata tarkemmin eri viranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet. Lain toimeenpanossa on myös huomiotavaa eri viranomaisten tietojenvaihtosäännökset ja viranomaisyhteistyön toteuttaminen. Esitykseen sisältyvien säännösten tehokas toimeenpano vaatii myös työsuojeluviranomaisen tietojensaantioikeuksien tarkistamista.

Osastopäällikkö,
ylijohtaja

Raimo Antila

Erityisasiantuntija

Tapani Aaltela

TIEDOKSI

Sosiaali- ja terveysministeriö/ kansliapäällikkö